

Haber Bülteni

HANEHALKI GELİR DAĞILIMI SONUÇLARI, 2015

Yüzde paylar analizine göre, beşinci yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay, birinci yüzde 20'lik gruba göre 5.7 kattır.

Hanehalkı Bütçe Araştırması sonuçlarına göre 2015 bütçe anketinde, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre oluşturulan yüzde 20'lik hanehalkı gruplarından en yüksek gelire sahip beşinci gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay % 40.6 iken, en düşük gelire sahip birinci gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay % 7.1'dir.

Buna göre, beşinci yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı payın birinci yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı paya oranını veren P80/P20 eşitsizlik ölçüsü 5.7 kattır.

Kentsel yerleşim yerleri için beşinci yüzde 20'lik grubun payının birinci yüzde 20'lik grubun payına oranı (P80/P20) 5.8 kat, kırsal yerleşim yerleri için ise 5.6 kat olarak hesaplanmıştır.

2015 anketinde, Gelir dağılımı eşitsizlik ölçütlerinden Gini katsayısı 2008 anketine göre yükseliş gösterdi.

2008 ile 2015 Hanehalkı Bütçe Araştırması sonuçları karşılaştırıldığında; 2008 yılında Gelir dağılımı eşitsizlik ölçütlerinden gini katsayısı, KKTC için 0.33, kentsel yerleşim yerleri için 0.34, kırsal yerleşim yerleri için 0.32 iken, 2015 anketinde KKTC için 0.34, kentsel yerleşim yerleri için 0.35, kırsal yerleşim yerleri için ise 0.33 olarak hesaplanmıştır. Gini katsayısı, sifıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliği, 1'e yaklaştıkça gelir dağılımında bozulmayı ifade etmektedir.

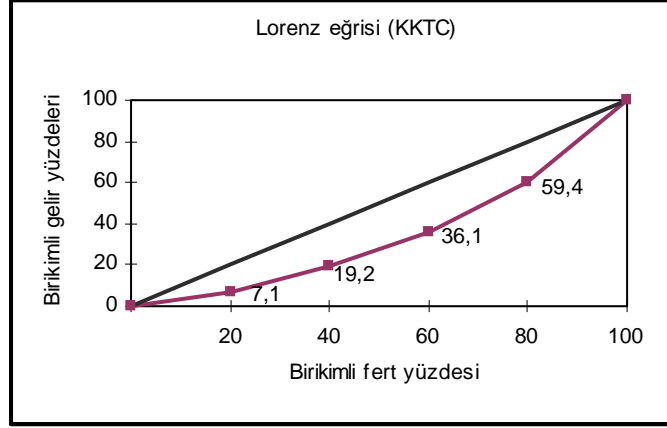
Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre sıralı 20'lik gruplar, 2015

Yüzde 20'lik fert grupları	KKTC	Kent	Kırsal
Toplam	100	100	100
Birinci yüzde 20(*)	7.1	7.1	7.1
İkinci yüzde 20	12.1	11.8	12.4
Üçüncü yüzde 20	16.9	16.5	17.5
Dördüncü yüzde 20	23.3	23.4	23.5
Beşinci yüzde 20(*)	40.6	41.2	39.5
Gini katsayısı	0.34	0.35	0.33
Son yüzde 20/ilk yüzde 20 (P80/20)	5.7	5.8	5.6

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "Birinci yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Beşinci yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Gelirin nüfusa dağılımındaki eşitsizliğin grafik gösterimi olan Lorenz eğrisi, grafiğin dikey ekseninde gelirin birikimli payları, yatay ekseninde nüfusun birikimli payları yüzde olarak gösterilmek suretiyle eğrinin "köşegen doğru"dan uzaklığına göre yorumlanır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerin Lorenz Eğrisi

Ortalama yıllık hanehalkı kullanılabilir gelir 2008 anketine göre 45 702 TL'den 56 031 TL'ye yükseldi.

KKTC'de hanehalkı başına düşen ortalama yıllık kullanılabilir gelir 56 031 TL iken, ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri 30 596 TL'dir.

İlçelere bakıldığında; Lefkoşa İlçesi 34 933 TL ile ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri en yüksek olan ilçe durumundadır. Bunu, 30 756 TL'lik ortalama gelir ile Girne İlçesi izlemektedir. En düşük ortalamaya sahip ilçe ise 22 523 TL ile İskele İlçesi'dir.

Toplam gelir içinde en fazla payı maaş-ücret gelirleri almaktadır.

Maaş-ücret gelirleri % 57.6'lık oranla toplam gelir içerisinde en fazla paya sahiptir. Bunu % 24.4 ile devletten transferler, % 8.0 ile müteşebbislik gelirleri izlemektedir.

Toplam gelirin % 30.0'ünü oluşturan transferlerin % 81.3'ünü devlet transferleri oluşturmaktadır.

Toplam gelir içinde transferlerin (devletten, yurtdışından ve özel transferler) payı % 30.0'dir. Bunun % 81.3'ünü devlet transferleri oluşturmaktadır. (Devlet transferlerinin toplam gelir içindeki payı % 24.4 yurt dışından transferlerin payı % 4.8 ve özel transferlerin payı ise % 0.9'dur.)

Devlet transferlerinin, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre oluşturulan yüzde 20'lik gruplardaki dağılımına bakıldığında; birinci yüzde 20'lik grubun devlet transferlerinden payı % 6.2 iken, beşinci yüzde 20'lik grubun aldığı pay % 42.6'dır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre nüfusun % 15.4 yoksulluk sınırının altındadır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirleri kullanılarak çeşitli göreceli yoksulluk sınırları (eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirin % 40, % 50, % 60 veya % 70'ine göre) hesaplanmaktadır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirin % 50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre; 2008 anketinden nüfusun % 14.8'i yoksulluk riski altında iken 2015 anketinde % 15.4'ü yoksulluk riski altındadır. Kentsel ve kırsal yerler için ayrı ayrı hesaplanan yoksulluk sınırlarına göre, kentsel yerlerde bu oran % 14.0 iken, kırsal yerlerde % 17.2'dir.

2015 HANEHALKI BÜTÇE ARAŞTIRMASININ METODOLOJİSİ HAKKINDA GENEL AÇIKLAMA

Hanehalkı bütçe anketleri, hanelerin sosyo-ekonomik yapıları, yaşam düzeyleri, tüketim kalıpları hakkında bilgi veren ve toplumun ihtiyaçlarının belirlenmesi, kullanılabilir gelirin haneler ya da fertler arasında ne şekilde dağıldığının bilinmesi ve uygulanan sosyo-ekonomik politikaların geçerliliğinin test edilmesi amacıyla kullanılan en önemli veri kaynaklarından biridir.

Hanehalkı bütçe anketinden elde edilen tüketim harcamaları bilgileri ile;

- Tüketici fiyat indekslerinde kullanılacak maddelerin seçimi ve temel yıl ağırlıkların elde edilmesi,
- Hanelerin tüketim kalıplarında zaman içinde meydana gelen değişikliklerin izlenmesi,
- Milli gelir hesaplamalarında özel nihai tüketim harcamaları tahminlerine yardımcı olacak verilerin derlenmesi,
- Gelir dağılımı ve yoksulluk sınırının belirlenmesi vb. diğer sosyo-ekonomik göstergelerin elde edilmesi amaçlanmaktadır.

ÖRNEKLEME TASARIMI

Örnekleme yöntemi: Tabakalı, iki aşamalı, küme örneklemesidir. **Örnekleme**

birimi: Nihai örnekleme birimi olarak **hanehalkı** tanımlanmıştır. **Tahmin boyutu:**

KKTC, kent, kırsal ve 5 İlçe için tahminler üretilmesi amaçlanmıştır.

Örnekleme büyüklüğü: Araştırmanın tahmin boyutu, amaçları ve hedeflenen değişkenleri itibarıyla bilgi üretmek üzere örnekleme büyüklüğü 3 240 hanehalkıdır.

Nüfus ağırlıkları: Anket verilerinden kitle tahminlerinin üretilmesinde kullanılan ağırlık katsayıları, 2015 nüfus projeksiyonları esas alınarak hesaplanmıştır.

Cevapsızlık oranları: 3 240 örnek hanehalkından; 2 913'ü ile anket yapılmış, geri kalan 327 hanehalkı ile çeşitli nedenlerle anket yapılamamış ve cevapsızlık formu düzenlenmiştir. Buna göre, anket yapılamama oranı % 10.1'dir.

ALAN UYGULAMASI YÖNTEMİ

2015 Hanehalkı Bütçe Anketi 1 EKİM 2014 – 30 EYLÜL 2015 tarihleri arasında, bir yıl süre ile her ay ortalama 270 farklı örnek hanenin dönüşümlü olarak izlenmesi yoluyla yürütülmüştür. Örneğin; Ocak ayında 270 örnek hanehalkının anket ayı sosyo-ekonomik durum bilgileri, tüketim harcamaları ve fertlerin gelir bilgileri alınmış ve Şubat ayında da, Ocak ayındaki haneleri temsilen farklı 270 hanehalkı ile anket yapılarak Aralık ayı sonuna kadar bu dönüşüm sürdürülmüş; yıl boyunca toplam 3 240 hanehalkına anket uygulanmıştır.

Hanehalklarından bilgiler; görüşme, kayıt ve gözlem metodları kullanılarak derlenmiştir. Her anketör, her ay ortalama 6 örnek hanehalkını anket ayı öncesi 1 kez, 1. ve 2. hafta 2'şer kez, 3. ve 4. hafta 1'er kez ve anket ayı bitiminde de 1'er kez olmak üzere her bir hanehalkını ayda ortalama 8 defa ziyaret ederek tüketim harcamaları ve son ziyarette gelir bilgilerini kayıt etmiştir. Anket ayı öncesinde örnek hanehalkına yapılan ilk ziyarette, hanehalkı ile tanışma sağlandıktan sonra hanehalkının sosyo-ekonomik durumuna ait bilgiler alınmakta, harcama kayıt defterinin nasıl doldurulacağı açıklanmaktadır. Anket ayı içinde yapılan ziyaretler sırasında, örnek hanenin anket ayında yaptığı gıda, giyim, sağlık, ulaştırma, haberleşme, eğitim, kültür, eğlence, konut, ev eşyası vb. gibi tüketim harcamaları hanehalkına bırakılan kayıt defterinden kayıtlama ve görüşme yöntemleri ile alınmıştır. Anket ayı bitiminde yapılan son görüşmede ise, hanehalkı fertlerinin anket ayı içindeki istihdam durumu, iktisadi faaliyeti, mesleği, işteki durumu, anket ayı ve son bir yıl içerisinde elde ettiği net gelir bilgileri derlenmiştir.

TANIM VE KAVRAMLAR

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta veya aynı konutun bir bölümünde yaşayan, kazanç ve masraflarını ayırmayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine katılan bir veya birden fazla kişiden oluşan topluluk.

Kurumsal nüfus: Günlük yaşam gereksinimleri, yasal bir düzenlemeye dayalı olarak kurulan özel ya da tüzel kurum/kuruluşlarda kısmen ya da tamamen karşılanan, bireysel karar ve davranışlarında yetkili otoritenin kurallarına kısmen ya da tamamen bağımlı olarak hareket eden, ancak bireysel harcamalarına karar verebilen kişilerin yaşamlarını sürdürdükleri alanlarda yaşayan nüfusa kurumsal nüfus denir. Bu tanıma göre; üniversite yurtları, misafirhane, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishanede, kışla ve ordu evlerinde yaşayanlar kurumsal nüfusa dahildir.

Hanehalkı ferdi: Hanehalkını meydana getiren topluluğun her bir üyesidir. Bununla birlikte askerde, hapiste olanlar, huzurevlerinde kalan yaşlılar, yurttan kalan öğrenciler, hanede kalış süresi ne olursa olsun misafirler ve hanehalkından evlenme, askere gitme, çalışmaya gitme gibi sebeplerle kesin olarak ayrılanlar hanehalkı ferdi olarak kapsamamaktadır.

Gelir: Bir milli ekonomide belirli bir dönemde genellikle bir yılda yeniden yaratılan mal ve hizmet değerlerinin toplamıdır. Buna milli gelir veya toplam hasıla denir.

Hanehalkı ya da fert açısından gelir, üretime yapılan katkı karşılığında belirli bir sürede elde edilen değerlerin toplamı olarak tanımlanabilir. Hanehalkı geliri, emek karşılığı alınan ücret ve maaşlar şeklinde, toprak kirası (rant), sermaye geliri (faiz) veya teşebbüs geliri (kar) şeklinde olabilir.

Faaliyet gelirleri:

- i. **Maaş, ücret, yevmiye gelirleri:** Referans dönemi içerisinde ücret karşılığı bir işte çalışma sonucunda elde edilen nakdi veya aynı gelirlerdir. Referans dönemi içerisinde alınan ikramiye, fazla mesai, prim ve temettüleri ve ek görevlerden elde edilen gelirler maaş, ücret veya yevmiye gelirine dahil edilmiştir.
- ii. **Müteşebbis gelirleri:** Referans dönemi içerisinde müteşebbis olarak çalışan fertlerin (işteki durumu kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar) faaliyetleri sonucu elde ettiği gayri safi hasılatından, referans dönemi içerisinde yaptığı tüm giderler (işyeri masrafları, vergiler, sosyal güvenlik kesintileri vb.) düşüldükten sonra elde edilen gelir müteşebbis gelirdir.

Faaliyet dışı gelirleri:

- i. **Gayrimenkul kira geliri:** Apartman dairesi, dükkan, depo vb. gayrimenkuller ile tarla, bağ, bahçe, arsa gibi mülklerin referans dönemi içerisinde kiraya verilmesi sonucu elde edilen hasılatın, bu hasılatın sağlanması için yapılan tüm giderler (sigorta, vergi, tamir ve bakım giderleri vb.) düşülerek elde edilen gelirdir.
- ii. **Menkul kıymet geliri:** Banka hesabından elde edilen faiz, finans kurumlarından veya sermaye şirketlerinden elde edilen temettü veya kar payı vb. gelirlerdir. Menkul kıymet gelirlerinde, vergiler gelir elde edilmeden kaynaktan kesilmektedir. Ancak, menkul kıymet geliri elde eden hanehalkı fertlerinin, bu geliri elde etmek için, menkul kıymetlerin korunması ile ilgili sigorta, kiralık kasa, tahvil giderleri, vergi vb. giderler düşülerek, elde ettikleri net gelirler menkul kıymet geliri olarak kayıt edilmiştir.
- iii. **Karşılıksız (transfer) gelirler:** Referans dönemi içerisinde devlet, özel kurum/kuruluş veya başka kişi/hanehalklarından alınan karşılıksız transferlerdir (emekli maaşı, yaşlılık maaşı, işsizlik maaşı, karşılıksız burslar, düzenli olarak alınan aynı veya nakdi yardımlar vb. şeklindeki ödemelerdir.)

İzafi kira: Konutun mülkiyet şekli “ev sahibi”, “lojman” veya “diğer (babasının, akrabasının vb. evinde ikamet edip hiç bir şekilde ücret ödemeden oturanlar)” şeklinde olan hanehalklarının ikamet ettiği konutun kira değeri izafi kira olarak değerlendirilmektedir.

Nakdi Gelir: Nakit; para, özellikle kullanılmaya hazır para anlamına gelmektedir. Faaliyet dışı faktörler veya faaliyet karşılığında gelirlerin nakit (para) olarak elde edilmesidir.

Aynı Gelir: Aynı, mal ile ödenen anlamına gelmektedir. Aynı gelir, emek veya sermaye karşılığında gelirin mal olarak elde edilmesidir. Burada en önemli husus, aynı gelirin hanede tüketilmesi gerekliliğidir. Aynı geliri oluşturan mal satılıp nakde çevriliyorsa bu aynı gelir olarak değil, nakdi gelir olarak değerlendirilmektedir.

Hanehalkı kullanılabilir net geliri: Hanehalkındaki her bir ferdin elde ettiği kişisel yıllık kullanılabilir gelirlerin (*maaş-ücret, yevmiye, müteşebbis geliri ile emekli maaşı, dul-yetim aylıkları ve yaşlılara yapılan ödemeler, karşılıksız yardımlar, burs, gayrimenkul kira geliri vb. aynı veya nakdi gelirlerin toplamı*) toplamı ile hanehalkının sadece kendi tüketimine yönelik yapmış olduğu bitkisel ve hayvansal üretimin değeri toplamından, ödenen vergiler, diğer hane veya kişilere yapılan düzenli transferler düşüldükten sonra hanehalkı kullanılabilir gelirine ulaşılmaktadır.

Eşdeğerlik ölçüğü / eşdeğer hanehalkı geliri:

Günümüzde gelir eşitsizliği bireysel gelirler arasındaki farklardan yola çıkılarak ölçülmektedir. Bu nedenle de hanehalkı düzeyinde toplanan gelirlerin bireysel gelirlere dönüştürülmesi gerekmektedir. Bunu, toplam hane gelirini, haneyi oluşturan fert sayısına bölerek yapmak doğru olmayacaktır. Bu hesaplamada, hanelerin yetişkin-çocuk bileşimlerindeki farklılıkları dikkate almak gerekmektedir. Çünkü, bilimsel olarak çocuklar yetişkinlere göre daha az tüketmektedirler. Buna göre, eşdeğerlik ölçüğü olarak adlandırılan katsayılar kullanılarak her bir hanehalkı büyüklüğünün kaç yetişkine (eşdeğer fert sayısına) denk olduğu hesaplanmaktadır. Hanehalkı toplam yıllık kullanılabilir geliri hanehalkının eşdeğer hanehalkı büyüklüğüne bölünerek, o hanehalkı için eşdeğer fert başına düşen diğer ifadeyle eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri hesaplanmaktadır.

Bu araştırmada, hanehalkındaki referans kişi için “1”, 14 yaş ve üzerindeki tüm fertler için “0.5” ve 14 yaşın altındaki tüm fertler için “0.3” katsayısı ile çarpılarak hesaplandığı OECD ölçüğü kullanılmıştır.

Eşdeğerlik ölçüğü farklı büyüklük ve bileşimlerdeki hanehalkları arasında karşılaştırmalara imkan sağlamaktadır. Gelir dağılımı eşitsizlik göstergelerinin (gini katsayısı, yüzdeler grupların analizi vb.) ve yoksulluk sınırının belirlenmesinde eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirleri kullanılarak daha doğru kıyaslamalar yapmak mümkündür.

Gelir dağılımı: Bir ülkede belirli dönemler içinde yaratılan gelirin fertler, hanehalkları veya üretim faktörleri arasında bölünmesidir.

Ortalama gelir: Gelirlerin toplamlarının örneklem büyüklüğüne bölünmesi ile elde edilen değerdir. Yani, belli bir gruba ait gelirlerin aritmetik ortalamasını ifade etmektedir.

Medyan gelir: Gelirler küçükten büyüğe sıralandığında ortaya düşen değer medyan geliri ifade etmektedir.

Gelir dağılımı eşitsizlik ölçütleri:

Gini katsayısı: Kişisel gelir dağılımını ölçmek için, yaygın olarak kullanılan dağılım ölçüsü gini katsayısı aşağıdaki formülasyona göre hesaplanmaktadır.

$$G = \frac{\left[\frac{1}{2} \sum_{i=1}^N \sum_{j=1}^N |Y_i - Y_j| f(Y_i) f(Y_j) \right]}{N \bar{Y}}$$

Y_i : *i. grubun toplam geliri,*

Y_j : *j. grubun toplam geliri,*

$f(Y_i)$: *i. grubun gelir çokluğu*

$f(Y_j)$: *j. grubun gelir çokluğu*

N : *Birim sayısı*

$\bar{Y}$: *Gelirlerin aritmetik ortalaması*

Gini katsayısı, Lorenz eğrisine bağlı ve eğri ile köşegen arasında kalan alanın, köşegenin altında kalan toplam alan oranına eşittir. Bu oran büyüdükçe, dağılımdaki eşitsizlik artıyor demektir. Gini ölçüsü "0 ile 1" arasında değişir. Bir toplumda, gelir adaletli olarak paylaşılmışsa, gini katsayısı "0"a eşit, toplumdaki gelirleri yalnız bir kişi almışsa, gini katsayısı "1" e eşit olmaktadır.

Lorenz eğrisi: Lorenz eğrisi, gelir ya da servetin nüfusa dağılımındaki eşitsizliği göstermekte kullanılan grafikdir. Eğri bir karenin köşegenini uç noktalarda keser. Karenin dikey kenarında gelirin birikimli payları, yatay kenarında ise nüfusun birikimli payları yüzde olarak gösterilir. Köşegen doğru, gelirin nüfus arasında eşit dağılımını (mutlak eşitlik) gösterir. Lorenz eğrisi köşegenden uzaklaştıkça, gelir dağılımındaki eşitsizlik artmaktadır.

Yüzdeler hanehalkı/fert grupları: Hanehalkları kullanılabilir hanehalkı gelirine veya hanedeki tüm fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak; 20 gruba bölünerek *yüzde 5'lik*, 10 gruba bölünerek *yüzde 10'luk* veya 5 gruba bölünerek *yüzde 20'lik* hanehalkı/fert grupları oluşturulmaktadır. Bu grupların toplam gelirden aldıkları paylar gelir dağılımı eşitsizliği hakkında bilgi vermektedir.

Yüzde paylar analizi (P80/20): Yüzde payları, kişisel gelir dağılımını ölçmede kullanılan ölçütlerden biridir. Yüzde 20'lik fert/hanehalkı gruplarının toplam gelirden aldıkları paylara göre; "Son yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay/ İlk yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay" formülünden hesaplanarak, geliri daha yüksek olan son yüzde 20'lik grubun, geliri düşük olan ilk yüzde 20'lik gruba göre toplam gelirden kaç kat daha fazla pay aldığını göstermektedir.

Yoksulluk ile ilgili tanımlar

Görelî yoksulluk: Toplumun genel düzeyine göre belli bir sınırın altında gelir veya harcamaya sahip olan birey veya hanehalkı, görelî anlamda yoksul sayılmaktadır. Refah ölçüsü olarak amaca göre harcama veya gelir düzeyi seçilebilir.

Bu araştırmada, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirlere göre 4 ayrı görelî yoksulluk sınırı hesaplanmıştır;

- Medyan gelirin % 40'ı,
- Medyan gelirin % 50'si,
- Medyan gelirin % 60'ı,
- Medyan gelirin % 70'i.

Bu sınırların altında eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire sahip olanlar yoksul olarak tanımlanmıştır.

Yoksulluk açığı: Yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Bir kişinin yoksulluk açığı, yoksulluk çizgisi ile geliri arasındaki farka eşittir. Yoksulluk açığı, toplumdaki ortalama yoksulluk açığının, yoksulluk çizgisine oranına eşittir.

Yoksulluk açığı 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

$$\text{Yoksulluk açığı} = ((\text{Yoksulluk sınırı} - \text{Yoksulların EFB medyan geliri}) / \text{Yoksulluk sınırı}) * 100$$

formülüne göre hesaplanmıştır.

(EFB medyan geliri: Eşdeğer Fert Başına medyan geliri)

Tablo 1. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2015

	Toplam	Yüzde 20'lik fert grupları					Gini Katsayısı
		Birinci % 20(*)	İkinci 20%	Üçüncü 20%	Dördüncü 20%	Beşinci % 20(*)	
KKTC							0.34
Yüzde (%)	100	7.1	12.1	16.9	23.3	40.6	
Ortalama (TL)	30,596	10,860	18,443	25,831	35,722	62,078	
Medyan (TL)	25,593	11,171	18,685	25,593	35,183	55,757	
KENT							0.35
Yüzde (%)	100	7.1	11.8	16.4	23.5	41.2	
Ortalama (TL)	31,688	11,246	18,713	26,162	36,909	65,299	
Medyan (TL)	25,880	11,447	18,747	25,876	36,621	58,247	
KIR							0.33
Yüzde (%)	100	7.1	12.4	17.4	23.5	39.5	
Ortalama (TL)	29,113	10,360	18,048	25,377	34,285	57,420	
Medyan (TL)	25,189	10,810	18,312	25,189	33,498	51,545	
Lefkoşa							0.34
Yüzde (%)	100	7.1	12.1	16.9	23.7	40.3	
Ortalama (TL)	34,933	12,400	21,104	29,557	41,664	69,448	
Medyan (TL)	29,755	12,694	21,016	29,755	41,490	62,735	
Gazi Mağusa							0.35
Yüzde (%)	100	7.1	12.1	16.3	22.8	41.7	
Ortalama (TL)	27,832	9,948	16,753	22,691	31,899	57,594	
Medyan (TL)	22,655	10,482	16,922	22,655	31,103	50,970	
Girne							0.32
Yüzde (%)	100	7.5	12.8	17.0	22.9	39.7	
Ortalama (TL)	30,756	11,546	19,857	26,353	34,900	60,803	
Medyan (TL)	26,419	11,582	19,951	26,362	34,037	54,896	
Güzelyurt							0.33
Yüzde (%)	100	7.3	12.0	17.6	23.8	39.3	
Ortalama (TL)	29,104	10,658	17,554	25,404	34,887	56,657	
Medyan (TL)	25,279	11,045	17,594	25,279	34,841	52,601	
İskele							0.34
Yüzde (%)	100	7.1	12.2	16.8	24.2	39.7	
Ortalama (TL)	22,523	8,081	13,567	19,092	27,465	43,966	
Medyan (TL)	19,157	8,416	13,542	19,115	27,881	39,499	

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 2. Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2015

	Toplam	Yüzde 20'lik fert grupları					Gini Katsayısı
		Birinci % 20(*)	İkinci % 20(*)	Üçüncü % 20(*)	Dördüncü % 20(*)	Beşinci % 20(*)	
KKTC							0.34
Yüzde (%)	100	7.0	11.6	16.7	23.6	41.2	
Ortalama (TL)	56,031	19,536	32,549	46,794	65,997	115,210	
Medyan (TL)	46,648	20,643	32,314	46,648	65,564	107,724	
KENT							0.35
Yüzde (%)	100	6.9	11.4	16.3	23.5	41.9	
Ortalama (TL)	56,728	19,601	32,371	46,164	66,721	118,666	
Medyan (TL)	45,681	20,455	32,061	45,681	66,354	112,665	
KIR							0.33
Yüzde (%)	100	7.1	11.9	17.3	23.7	40.1	
Ortalama (TL)	55,085	19,446	32,740	47,628	65,079	110,382	
Medyan (TL)	48,182	20,784	32,542	48,089	64,057	102,992	
Lefkoşa							0.34
Yüzde (%)	100	6.9	11.4	16.8	24.2	40.8	
Ortalama (TL)	64,796	22,456	36,967	54,288	78,024	131,725	
Medyan (TL)	54,864	22,842	36,491	54,301	76,215	121,806	
Gazi Mağusa							0.35
Yüzde (%)	100	6.8	11.3	16.3	23.9	41.7	
Ortalama (TL)	49,861	16,996	28,015	40,997	59,299	103,686	
Medyan (TL)	40,778	18,439	27,611	40,777	58,788	92,361	
Girne							0.32
Yüzde (%)	100	7.5	12.6	17.3	22.9	39.9	
Ortalama (TL)	55,230	21,109	34,348	47,390	63,289	109,234	
Medyan (TL)	47,364	21,510	33,300	47,150	62,139	101,173	
Güzelyurt							0.33
Yüzde (%)	100	7.2	12.3	17.0	24.0	39.5	
Ortalama (TL)	54,187	19,577	33,590	46,229	64,591	106,449	
Medyan (TL)	46,859	21,007	33,865	46,848	64,452	100,323	
İskele							0.34
Yüzde (%)	100	7.1	11.8	16.8	23.5	40.9	
Ortalama (TL)	43,891	15,621	25,695	36,653	52,634	88,067	
Medyan (TL)	36,589	16,548	25,523	36,589	52,770	78,569	

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 3. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 10'luk Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2015

	Toplam	Yüzde 10'luk fert grupları									
		Birinci % 10(*)	İkinci 10%	Üçüncü 10%	Dördüncü 10%	Beş inci 10%	Altıncı 10%	Yedinci 10%	Sekizinci 10%	Dokuzuncu 10%	Onuncu % 10(*)
KKTC											
Yüzde (%)	100	2.8	4.3	5.5	6.6	7.8	9.1	10.5	12.8	16.0	24.6
Ortalama (TL)	30,596	8,627	13,092	16,714	20,168	23,775	27,879	32,237	39,207	49,136	74,947
Medyan (TL)	25,593	8,880	13,090	16,657	20,250	23,782	27,926	31,942	38,989	48,736	67,422

(*) Hanehalkları kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 10 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 10'luk grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 10'luk grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 4. Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 10'luk Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2015

	Toplam	Yüzde 10'luk fert grupları									
		Birinci % 10(*)	İkinci 10%	Üçüncü 10%	Dördüncü 10%	Beş inci 10%	Altıncı 10%	Yedinci 10%	Sekizinci 10%	Dokuzuncu 10%	Onuncu % 10(*)
KKTC											
Yüzde (%)	100	2.8	4.2	5.3	6.4	7.7	9.1	10.7	12.8	16.3	24.9
Ortalama (TL)	56,031	15,745	23,328	29,320	35,783	42,872	50,717	60,161	71,810	91,467	138,742
Medyan (TL)	46,648	16,745	23,027	29,399	35,800	43,060	50,343	60,000	71,569	90,739	128,511

(*) Hanehalkları kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 10 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 10'luk grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 10'luk grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 5. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar ve Gelir Türlerine göre Yıllık Gelirlerin Oransal Dağılımı (Dikey %), 2015

Gelir Türleri	Yüzde 20'lik fert grupları											
	Toplam		Birinci % 20(*)		İkinci % 20		Üçüncü % 20		Dördüncü % 20		Beşinci % 20(*)	
	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%
Toplam	5,231,780,868	100.0	420,515,525	100.0	660,381,392	100.0	921,999,927	100.0	1,188,970,732	100.0	2,039,915,292	100.0
Maaş-Ücret	3,015,160,203	57.6	230,915,442	54.9	380,863,115	57.7	548,586,096	59.5	705,532,052	59.3	1,149,263,501	56.6
Yevmiye	116,108,524	2.2	35,930,350	8.5	24,332,038	3.7	22,297,032	2.4	18,249,256	1.5	15,299,848	0.8
Müştebbis	417,032,605	8.0	40,297,044	9.6	48,005,007	7.3	65,790,173	7.1	66,605,606	5.6	196,334,774	9.2
Tarım dışı	361,989,637	6.9	36,996,993	8.8	42,250,580	6.4	52,063,054	5.6	49,170,355	4.1	181,508,656	8.5
Tarım	55,042,967	1.1	3,300,051	0.8	5,754,427	0.9	13,727,119	1.5	17,435,252	1.5	14,826,118	0.7
Gayrimenkul	73,376,419	1.4	790,317	0.2	2,822,912	0.4	6,959,519	0.8	16,962,663	1.4	45,841,007	2.3
Menkul kıymet	39,245,136	0.8	1,115,498	0.3	1,132,710	0.2	3,784,411	0.4	4,535,247	0.4	28,677,270	1.4
Devletten transfer	1,277,298,779	24.4	79,012,355	18.8	147,168,493	22.3	210,235,835	22.8	296,716,036	25.0	544,166,059	26.7
Yurt dışından transfer	248,889,978	4.8	27,105,871	6.4	46,865,200	7.1	54,345,709	5.9	68,453,557	5.8	52,119,639	2.7
Özel transfer	44,669,225	0.9	5,346,647	1.3	9,191,916	1.4	10,001,153	1.1	11,916,317	1.0	8,213,192	0.4

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Not: Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 5a. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar ve Gelir Türlerine göre Yıllık Gelirlerin Oransal Dağılımı (Yatay %), 2015

Gelir Türleri	Yüzde 20'lik Fert Grupları											
	Toplam		Birinci % 20(*)		İkinci % 20		Üçüncü % 20		Dördüncü % 20		Beşinci % 20(*)	
	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%
Toplam	5,231,780,868	100.0	420,515,525	8.0	660,381,392	12.6	921,999,927	17.6	1,188,970,732	22.7	2,039,915,292	38.9
Maaş-Ücret	3,015,160,203	100.0	230,915,442	7.7	380,863,115	12.6	548,586,096	18.2	705,532,052	23.4	1,149,263,501	38.1
Yevmiye	116,108,524	100.0	35,930,350	30.9	24,332,038	21.0	22,297,032	19.2	18,249,256	15.7	15,299,848	13.2
Müşebbis	417,032,605	100.0	40,297,044	9.7	48,005,007	11.5	65,790,173	15.8	66,605,606	16.0	196,334,774	47.1
Tarım dışı	361,989,637	100.0	36,996,993	10.2	42,250,580	11.7	52,063,054	14.4	49,170,355	13.6	181,508,656	50.1
Tarım	55,042,967	100.0	3,300,051	6.0	5,754,427	10.5	13,727,119	24.9	17,435,252	31.7	14,826,118	26.9
Gayrimenkul	73,376,419	100.0	790,317	1.1	2,822,912	3.8	6,959,519	9.5	16,962,663	23.1	45,841,007	62.5
Menkul kıymet	39,245,136	100.0	1,115,498	2.8	1,132,710	2.9	3,784,411	9.6	4,535,247	11.6	28,677,270	73.1
Devletten transfer	1,277,298,779	100.0	79,012,355	6.2	147,168,493	11.5	210,235,835	16.5	296,716,036	23.2	544,166,059	42.6
Yurt dışından transfer	248,889,978	100.0	27,105,871	10.9	46,865,200	18.8	54,345,709	21.8	68,453,557	27.5	52,119,639	20.9
Özel transfer	44,669,225	100.0	5,346,647	12.0	9,191,916	20.6	10,001,153	22.4	11,916,317	26.7	8,213,192	18.4

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Not: Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 6. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelire göre Sıralı Birikimli Yüzdeler ve Hanehalkı Tipine göre En Yüksek Yıllık Gelirler, 2015

Hanehalkı tipi	Fert	Birikimli Yüzdeler Fert Grupları (*) (TL)					Ortalama
	Sayısı	% 10	% 25	% 50	% 75	% 90	
Toplam	294,102	11,171	16,686	25,593	38,989	55,757	30,596
İki Çocuklu Aile	92,630	10,471	15,896	24,643	36,621	53,442	28,448
Tek Çocuklu Aile	63,459	12,694	19,088	29,535	45,917	63,086	34,671
Üç veya Daha Fazla Çocuklu Aile	43,994	7,420	9,765	14,793	22,252	30,330	17,354
Çocuksuz Çift	32,982	15,165	20,120	31,167	46,807	71,333	37,404
Ataerkil veya Geniş Aile	22,629	10,110	15,471	24,035	31,582	48,722	26,212
Tek Yetişkinli Aile	14,913	12,852	19,305	29,230	41,487	56,588	32,555
Birarada Yaşayan Akrabalar	10,811	11,995	14,810	20,928	35,992	48,796	27,864
Birarada Yaşayan ve Akraba Olmayan Kişiler	12,685	11,073	16,925	23,876	31,911	43,250	26,522

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak ilk "%10", "%25", "%50", "%75" ve "%90"ı alınarak birikimli yüzdeler fert grupları oluşturulmuştur.

Tablo nasıl okunmalıdır?

2015 anketi sonuçlarına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir yıllık geliri ilk "%50"lik grup içerisinde olup, hanehalkı tipi "çocuksuz çift" olan grubun en yüksek geliri 31 167 TL'dir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 7. Hanehalkı Kullanılabilir Gelire göre Sıralı Birikimli Yüzdelik Gruplar ve Hanehalkı Tipine göre En Yüksek Yıllık Gelirler, 2015

Hanehalkı Tipi	Hane Sayısı	Birikimli Yüzdelik Hanehalkı Grupları (*) (TL)					Ortalama
		% 10	% 25	% 50	% 75	% 90	
Toplam	97,363	20,665	29,445	46,648	71,634	107,724	56,031
İki Çocuklu Aile	24,031	22,505	34,693	55,679	79,740	114,800	63,249
Tek Çocuklu Aile	21,682	22,850	34,925	54,864	82,847	119,596	64,795
Üç veya Daha Fazla Çocuklu Aile	8,844	20,705	25,114	37,692	58,231	84,879	46,246
Çocuksuz Çift	16,541	22,747	30,180	46,701	70,083	107,000	55,960
Ataerkil veya Geniş Aile	4,644	27,921	42,572	64,843	81,364	121,356	69,831
Tek Yetişkinli Aile	11,858	13,349	20,159	30,900	45,292	69,390	36,345
Birarada Yaşayan Akrabalar	3,438	22,215	27,802	43,529	64,591	101,692	53,707
Birarada Yaşayan ve Akraba Olmayan Kişiler	6,325	16,194	22,043	33,173	46,957	67,877	40,467

(*) Hanehalkları kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak ilk "%10", "% 25", "% 50", "% 75" ve "% 90"ı alınarak birikimli yüzdelik hanehalkı grupları oluşturulmuştur.

Tablo nasıl okunmalıdır?

2015 yılı sonuçlarına göre, Hanehalkı kullanılabilir yıllık geliri ilk "% 50"lik grup içerisinde olup, hanehalkı tipi "çocuksuz çift" olan grubun en yüksek geliri 37 859 TL'dir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 8. Hanehalkı Fertlerinin Eğitim Durumları ve Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine Göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri (TL), 2015

Eğitim Durumu		Toplam
Toplam		
	Fert Sayısı	105,889
	Ortalama	32,815
	%	100
Okur- Yazar Değil		
	Fert Sayısı	1,422
	Ortalama	17,528
	%	0.7
Okur-Yazar Olup Bir Okul Bitirmedi		
	Fert Sayısı	1,075
	Ortalama	24,111
	%	0.7
İlkokul, İlköğretim		
	Fert Sayısı	25,363
	Ortalama	26,686
	%	19.1
Ortaokul veya Dengi		
	Fert Sayısı	13,232
	Ortalama	26,217
	%	10.0
Lise		
	Fert Sayısı	26,168
	Ortalama	32,532
	%	24.5
Mesleki veya Teknik Lise		
	Fert Sayısı	9,102
	Ortalama	33,085
	%	8.7
Yüksekokul, Fakülte		
	Fert Sayısı	24,567
	Ortalama	38,935
	%	28.8
Yüksek Lisans, Doktora		
	Fert Sayısı	4,961
	Ortalama	52,769
	%	7.5

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 9. Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki Durumları ve Cinsiyete göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri (TL), 2015

İşteki durum	KKTC			KENT			KIR		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	32,815	34,350	29,647	33,142	34,497	30,571	32,401	34,176	28,315
Ücretli, Maaşlı	33,699	35,106	30,983	34,030	35,333	31,769	33,289	34,846	29,836
Yevmiyeli	18,135	19,601	15,331	19,825	20,402	18,624	14,779	17,866	9,768
İşveren	52,084	52,771	47,958	48,171	49,055	41,968	58,292	58,998	54,875
Kendi hesabına	31,872	32,309	29,821	34,972	34,688	36,457	28,800	28,862	24,299

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 10. Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki İktisadi Faaliyet Gruplarına göre Yıllık Ortalama Esas İş Ortalama Gelirleri TL, 2015

İktisadi Faaliyet(nace rev.2)	Toplam	Yaş Grubu										
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Toplam	32,815	9,116	17,575	25,712	32,056	35,297	37,491	38,803	37,385	38,912	33,927	32,695
1.Tarım, Avcılık, Ormancılık, Balıkçılık	21,894	787	6,471	13,967	32,284	17,893	25,561	29,369	14,015	24,769	28,083	18,644
2.Madencilik ve Taşocakçılığı	32,135	-	-	-	-	-	32,135	-	-	-	-	-
3.İmalat Sanayii	28,415	2,654	15,106	25,312	28,220	37,670	30,688	29,664	24,591	25,392	32,328	24,705
4.Elektrik, Gaz, Su ve Kanalizasyon	43,729	-	7,917	26,725	29,752	37,942	56,613	57,342	58,422	48,909	-	6,000
5.İnşaat	28,893	12,000	23,024	24,661	31,457	29,093	32,813	25,793	31,290	20,464	35,488	38,120
6.Toptan ve Perakende Ticaret vb.	27,467	12,836	18,047	24,478	30,996	28,976	26,951	31,156	31,683	36,436	29,364	32,344
7.Ulaştırma, Haberleşme, Depolama, Yayıncılık ve Programcılık	28,944	-	17,421	21,952	22,411	26,966	31,734	28,592	35,555	42,138	35,849	19,200
8.Oteller ve Lokantalar	23,677	7,456	16,775	24,105	23,752	30,249	25,084	21,600	26,055	25,655	31,918	18,260
9.Mali Aracı Kuruluş Faaliyetleri	35,770	1,600	16,213	21,220	34,282	35,338	45,767	47,039	46,948	59,479	-	77,593
10.Gayrimenkul Kiralama Teknik ve İdari Hizmet Faaliyetleri	26,496	-	16,980	18,000	20,599	56,400	21,000	-	-	-	-	-
11.Kamu Yönetimi	47,872	-	30,661	35,593	41,659	48,882	52,020	54,526	54,397	57,556	97,200	-
12.Eğitim Hizmetleri	41,604	-	19,824	30,538	35,986	42,336	46,287	49,804	51,460	44,448	28,118	80,411
13.İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	39,267	-	14,928	30,277	35,072	41,579	38,331	56,428	48,941	60,965	52,024	31,900
14.Diğer Toplumsal Hizmetler	31,259	1,875	17,929	21,823	32,380	33,509	38,738	38,332	30,883	37,312	27,432	15,220

Tablo 11 . Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri (TL), 2015

Meslek Grubu	KKTC			Kent			Kır		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	32,815	34,350	29,647	33,142	34,497	30,571	32,401	34,176	28,315
1. Kanun Yapıcılar	46,652	48,781	40,656	45,824	48,008	40,612	47,968	49,875	40,755
2. Profesyonel Meslek Grupları	45,282	48,939	41,953	48,172	52,084	44,427	40,740	43,645	38,297
3. Yardımcı Profesyonel Meslek Grupları	35,594	36,632	33,180	35,003	35,851	32,918	36,346	37,666	33,487
4. Büro ve Müşteri Hizmetleri	33,020	35,763	31,174	32,844	34,593	31,754	33,248	37,124	30,371
5. Hizmet ve Satış Elemanları	30,489	36,186	19,564	29,298	34,138	20,267	31,995	38,719	18,637
6. Nitelikli Tarım Çalışanları	23,269	24,358	16,301	24,295	26,568	10,668	22,357	22,428	21,879
7. Sanatkarlar	28,219	28,425	24,565	28,015	28,266	23,895	28,492	28,635	25,637
8. Tesis ve Makina Operatörleri	26,861	27,047	20,585	25,842	26,098	20,242	27,852	27,943	21,608
9. Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar	22,975	26,023	19,232	21,639	24,180	19,447	24,304	27,445	18,915

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 12. Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki Meslek Gruplarına ve Yaş Grubuna göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri TL, 2015

Meslek grubu	Toplam	Yaş Grubu										
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Toplam	32,815	9,116	17,575	25,712	32,056	35,297	37,491	38,803	37,385	38,912	33,927	32,695
1. Kanun Yapıcılar	46,652	-	31,784	41,126	38,838	49,124	53,515	58,524	48,323	46,801	40,323	45,198
2. Profesyonel Meslek Grupları	45,282	1,500	19,852	29,293	43,776	46,382	55,490	59,752	62,373	63,316	22,127	39,062
3. Yardımcı Profesyonel Meslek Grupları	35,594	19,200	17,228	24,982	31,393	36,767	44,091	44,903	48,322	49,858	52,415	-
4. Büro ve Müşteri Hizmetleri	33,020	8,910	19,068	22,607	29,994	36,321	40,861	42,094	42,017	43,428	97,200	13,000
5. Hizmet ve Satış Elemanları	30,489	8,049	14,621	24,342	31,942	36,919	34,398	35,068	38,849	37,109	24,942	37,812
6. Nitelikli Tarım Çalışanları	23,269	-	9,245	14,425	34,506	22,212	24,962	27,362	21,045	18,368	28,590	19,201
7. Sanatkarlar	28,219	12,641	16,047	27,727	30,297	29,617	27,840	29,790	32,309	24,470	33,001	23,188
8. Tesis ve Makina Operatörleri	26,861	1,700	18,448	22,851	24,791	27,849	33,471	29,192	27,477	30,645	28,065	19,200
9. Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar	22,975	1,500	18,380	20,963	21,857	23,865	25,233	24,022	22,465	28,555	31,395	13,070

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 13. Gelire Dayalı, Göreli Yoksulluk sınırına göre Yoksul Sayıları, Yoksulluk Oranı ve Yoksulluk Açığı (KKTC-İlçe), 2015

Medyan Gelire göre	Yoksulluk Sınırı (TL)	Yoksul Sayısı (Kişi)	Yoksulluk Oranı (%)	Yüzde (%)	Yoksulluk Açığı(*)
KKTC					
Yoksulluk Riski, % 50	12,014	45,390	15.43	100.0	24.2
Yoksulluk Riski, % 60	14,417	65,323	22.21	100.0	26.7
Lefkoşa					
Yoksulluk Riski, % 50	12,014	10,100	10.44	22.0	24.5
Yoksulluk Riski, % 60	14,417	16,600	17.15	25.0	21.7
Gazi Mağusa					
Yoksulluk Riski, % 50	12,014	14,134	19.70	31.0	21.4
Yoksulluk Riski, % 60	14,417	19,017	26.50	29.0	27.3
Girne					
Yoksulluk Riski, % 50	12,014	9,867	13.84	22.0	21.4
Yoksulluk Riski, % 60	14,417	13,788	19.34	21.0	29.0
Güzelyurt					
Yoksulluk Riski, % 50	12,014	4,474	14.74	10.0	19.7
Yoksulluk Riski, % 60	14,417	7,014	23.13	11.0	25.5
İskele					
Yoksulluk Riski, % 50	12,014	6,815	28.49	15.0	30.0
Yoksulluk Riski, % 60	14,417	8,904	37.22	14.0	33.4

Not: Kent ve kır yoksulluk sınırı, KKTC için bulunan yoksulluk sınırına göre hesaplanmıştır.

(*) Yoksulluk açığı yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

Yoksulluk açığı = ((Yoksulluk sınırı - Yoksulların EFB medyan geliri) / Yoksulluk sınırı) * 100 formülüne göre hesaplanmıştır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 14. Gelire Dayalı, Göreli Yoksulluk Sınırına göre Yoksul Sayıları, Yoksulluk Oranı ve Yoksulluk Açığı (KKTC-Kent-Kır), 2015

Medyan Gelire göre	Yoksulluk Sınırı (TL)	Yoksul Sayısı (Kişi)	Yoksulluk Oranı (%)	Yüzde (%)	Yoksulluk Açığı(*)
KKTC					
Yoksulluk riski, % 40	9,611	25,003	8.5	100.0	20.2
Yoksulluk riski, % 50	12,014	45,390	15.4	100.0	24.2
Yoksulluk riski, % 60	14,417	65,323	22.2	100.0	26.7
Yoksulluk riski, % 70	16,819	87,316	29.7	100.0	29.8
KENT					
Yoksulluk riski, % 40	9,611	12,457	7.6	50.0	17.1
Yoksulluk riski, % 50	12,014	22,937	14.0	51.0	22.6
Yoksulluk riski, % 60	14,417	34,455	21.1	53.0	25.4
Yoksulluk riski, % 70	16,819	48,021	29.4	55.0	26.9
KIR					
Yoksulluk riski, % 40	9,611	12,546	9.6	50.0	22.7
Yoksulluk riski, % 50	12,014	22,454	17.2	49.0	24.5
Yoksulluk riski, % 60	14,417	30,868	23.6	47.0	28.7
Yoksulluk riski, % 70	16,819	39,294	30.1	45.0	33.4

Not: Kent ve kır yoksulluk sınırı, KKTC için bulunan yoksulluk sınırına göre hesaplanmıştır.

(*) Yoksulluk açığı yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

Yoksulluk açığı = $(\text{Yoksulluk sınırı} - \text{Yoksulların EFB medyan geliri}) / \text{Yoksulluk sınırı} * 100$ formülüne göre hesaplanmıştır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 15. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Medyan Gelir Grupları, Konut Kolaylıkları ve Sahip Olunan Eşyaya göre Kurumsal Olmayan Nüfusun Dağılımı, 2015

	Gelir Grubu											
	Toplam			Medyan gelirin %60'ının altında olanlar			Medyan gelirin %60 ile %120'si arasında olanlar			Medyan gelirin %120'sinden daha fazla olanlar		
	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)
Kurumsal olmayan toplam nüfus	294,102	100	100	65,323	100	22.0	114,515	100	39.0	114,264	100	39.0
Konut Tipi												
Tek Bağımsız Konut	158,792	54.0	100	39,979	61.2	25.2	59,461	51.9	37.4	59,351	51.9	37.4
Bitişik veya üst üste ikiz konut	28,784	9.8	100	5,964	9.1	20.7	11,290	9.9	39.2	11,531	10.1	40.1
Sıra Konutlar	8,894	3.0	100	1,180	1.8	13.3	2,913	2.5	32.8	4,801	4.2	54.0
Apartman	94,741	32.2	100	16,303	25.0	17.2	40,111	35.0	42.3	38,326	33.5	40.5
Diğer	2,891	1.0	100	1,897	2.9	65.6	740	0.6	25.6	255	0.2	8.8
Mülkiyet Durumu												
Ev Sahibi	204,777	69.6	100	33,120	50.7	16.2	73,913	64.5	36.1	97,744	85.5	47.7
Kiracı (Özelden)	78,630	26.7	100	28,557	43.7	36.3	36,128	31.5	45.9	13,945	12.2	17.7
Kiracı (Devletten/Vakıftan)	2,256	0.8	100	1,247	1.9	55.3	612	0.5	27.1	397	0.3	17.6
Lojman	4,224	1.4	100	1,010	1.5	23.9	2,251	2.0	53.3	964	0.8	22.8
Diğer	4,214	1.4	100	1,389	2.1	33.0	1,612	1.4	38.3	1,213	1.1	28.8
Konut Kolaylıkları												
Tuvalet (Evin Dışında)	4,219	1.4	100	2,255	3.5	53.4	886	0.8	21.0	1078	0.9	25.6
Tuvalet (Evin İçinde)	289,884	98.6	100	63,068	96.5	21.8	113,629	99.2	39.2	113,186	99.1	39.0
Banyo (Evin Dışında)	6,110	2.1	100	2,832	4.3	46.4	1,446	1.3	23.7	1831	1.6	30.0
Banyo (Evin İçinde)	287,993	97.9	100	62,491	95.7	21.7	113,069	98.7	39.3	112,433	98.4	39.0
Sıcak Suyu Olmayan	26,472	9.0	100	14,718	22.5	55.6	8,598	7.5	32.5	3,155	2.8	11.9
Sıcak Suyu Olan	267,631	91.0	100	50,605	77.5	18.9	105,917	92.5	39.6	111,109	97.2	41.5
Eşya Sahipliği												
Ev Telefonu Olmayan	131,468	44.7	100	43,814	67.1	33.3	56,143	49.0	42.7	31,511	27.6	24.0
Ev Telefonu Olan	162,634	55.3	100	21,509	32.9	13.2	58,372	51.0	35.9	82,753	72.4	50.9
Bilgisayarı Olmayan	92,079	31.3	100	32,610	49.9	35.4	36,435	31.8	39.6	23,034	20.2	25.0
Bilgisayarı Olan	202,023	68.7	100	32,713	50.1	16.2	78,081	68.2	38.6	91,230	79.8	45.2
İnterneti Olmayan	130,126	44.2	100	42,618	65.2	32.8	53,563	46.8	41.2	33,945	29.7	26.1
İnterneti Olan	163,977	55.8	100	22,706	34.8	13.8	60,952	53.2	37.2	80,319	70.3	49.0
Jeneratörü Olmayan	266,417	90.6	100	60,982	93.4	22.9	105,781	92.4	39.7	99,655	87.2	37.4
Jeneratörü Olan	27,686	9.4	100	4,342	6.6	15.7	8,735	7.6	31.6	14,609	12.8	52.8
Kliması Olmayan	102,270	34.8	100	43,473	66.6	42.5	40,804	35.6	39.9	17,993	15.7	17.6
Kliması Olan	191,832	65.2	100	21,850	33.4	11.4	73,711	64.4	38.4	96,271	84.3	50.2
Otomobili Olmayan	55,114	18.7	100	22,223	34.0	40.3	22,594	19.7	41.0	10,297	9.0	18.7
Otomobili Olan	238,989	81.3	100	43,100	66.0	18.0	91,921	80.3	38.5	103,967	91.0	43.5

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015

Tablo 16. Yoksul Oup Olmamaları, Konut Kolaylıkları ve Sahip Olunan Eşyaya göre Kurumsal Olmayan Nüfusun Dağılımı, 2015

	Toplam			Yoksul Olmayan *			Yoksul Olan *		
	Fert Sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)
Kurumsal Olmayan Toplam Nüfus	294,102	100	100	248,712	100	84.6	45,390	100	15.4
Konut Tipi									
Tek Bağımsız Konut	158,792	54.0	100	129,877	52.2	81.8	28,915	63.7	18.2
Bitişik veya Üst Üste İkiz Konut	28,784	9.8	100	24,567	9.9	85.4	4,217	9.3	14.7
Sıra Konutlar	8,894	3.0	100	8,074	3.3	90.8	820	1.8	9.2
Apartman	94,741	32.2	100	84,214	33.9	88.9	10,527	23.2	11.1
Diğer	2,891	1.0	100	1,980	0.8	68.5	911	2.0	31.5
Mülkiyet Durumu									
Ev Sahibi	204,777	69.6	100	182,088	73.2	88.9	22,689	50.0	11.1
Kiracı (Özelden)	78,630	26.7	100	58,800	23.6	74.8	19,830	43.7	25.2
Kiracı (Devletten/Vakıftan)	2,256	0.8	100	1,433	0.6	63.5	823	1.8	36.5
Lojman	4,224	1.4	100	3,281	1.3	77.7	943	2.1	22.3
Diğer	4,214	1.4	100	3,109	1.3	73.8	1,105	2.4	26.2
Konut Kolaylıkları									
Tuvalet (Evin Dışında)	4,219	1.4	100	2,988	1.2	70.8	1,231	2.7	29.2
Tuvalet (Evin İçinde)	289,884	98.6	100	245,724	98.8	84.8	44,159	97.3	15.2
Banyo (Evin Dışında)	6,110	2.1	100	4,262	1.7	69.8	1,848	4.1	30.3
Banyo (Evin İçinde)	287,993	97.9	100	244,450	98.3	84.9	43,543	95.9	15.1
Sıcak Suyu Olmayan	26,472	9.0	100	15,915	6.4	60.1	10,557	23.3	39.9
Sıcak Suyu Olan	267,631	91.0	100	232,797	93.6	87.0	34,834	76.7	13.0
Eşya Sahipliği									
Ev Telefonu Olmayan	131,468	44.7	100	100,413	40.4	76.4	31,055	68.4	23.6
Ev Telefonu Olan	162,634	55.3	100	148,299	59.6	91.2	14,335	31.6	8.8
Bilgisayarı Olmayan	92,079	31.3	100	68,535	27.6	74.4	23,545	51.9	25.6
Bilgisayarı Olan	202,023	68.7	100	180,177	72.4	89.2	21,846	48.1	10.8
İnterneti Olmayan	130,126	44.2	100	100,193	40.3	77.0	29,933	66.0	23.0
İnterneti Olan	163,977	55.8	100	148,519	59.7	90.6	15,458	34.1	9.4
Jeneratörü Olmayan	266,417	90.6	100	223,614	89.9	83.9	42,803	94.3	16.1
Jeneratörü Olan	27,686	9.4	100	25,098	10.1	90.7	2,587	5.7	9.4
Kliması Olmayan	102,270	34.8	100	70,576	28.4	69.0	31,694	69.8	31.0
Kliması Olan	191,832	65.2	100	178,136	71.6	92.9	13,697	30.2	7.1
Otomobili Olmayan	55,114	18.7	100	39,146	15.7	71.0	15,968	35.2	29.0
Otomobili Olan	238,989	81.3	100	209,566	84.3	87.7	29,423	64.8	12.3

* Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirin %50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2015